

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
DeneySEL Arkeoloji'ye Giriş	PÖA5013		3 + 0	7,5	Seçmeli
Birim Bölüm	Protohistorya ve Önasya Arkeolojisi - YL - Lisansüstü (Yüz Yüze Eğitim)				
Amaç	Bu dersin amacı, deneySEL arkeolojinin temel ilkelerini, yöntemlerini ve uygulamalarını tanıtarak, arkeolojik materyallerin ve geçmiş teknolojilerin nasıl yeniden üretilebileceğini anlamaktır. Öğrenciler, tarih öncesi toplumların kullandığı alet, yapı ve üretim tekniklerini deneySEL yöntemlerle inceleyerek, arkeolojik verileri nasıl yorumlayabileceklerini öğrenirler. Ayrıca, deneySEL arkeolojinin kazılar, müzecilik, kültürel miras yönetimi ve eğitim alanlarındaki rolü vurgulanarak, bilimsel araştırmalarda nasıl kullanıldığına dair bir perspektif kazanmaları hedeflenmektedir.				
Ders İçeriği	Bu ders, deneySEL arkeolojinin temel ilkelerini, yöntemlerini ve uygulamalarını kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. DeneySEL arkeoloji, arkeolojik buluntuların üretim süreçlerini anlamak, geçmişte kullanılan teknikleri yeniden oluşturmak ve arkeolojik malzemelerin işlevlerini belirlemek için uygulamalı bir araştırma yöntemidir. Ders kapsamında, tarih öncesi ve erken tarih dönemlerine ait taş, kemik, seramik, metal ve ahşap gibi malzemeler üzerinde yapılan deneySEL çalışmalar ele alınacaktır. Öğrenciler, bu malzemelerin üretim tekniklerini uygulamalı olarak inceleyerek, geçmiş toplumların teknolojik kapasitelerini ve günlük yaşamlarını daha iyi anlamayı öğreneceklerdir. Ayrıca, barınak inşası, dokuma, madencilik, beslenme ve tarım gibi çeşitli konular da deneySEL arkeoloji çerçevesinde değerlendirilecektir. Bunun yanı sıra, deneySEL arkeolojinin arkeolojik kazılar, müzecilik, kültürel miras yönetimi ve halk eğitimi gibi alanlardaki önemi tartışılacaktır. Dersin sonunda, öğrenciler kendi deneySEL projelerini geliştirerek teorik bilgilerini uygulamaya dökme fırsatı bulacaklardır.				
Ders Veren	Doç. Dr. Deniz SARI				
Ders Kaynakları	<p>Mustafaoğlu, B. 2024, Türkiye'de yapılan deneySEL arkeoloji uygulamaları: Boncuklu Höyük'te ateş kullanımı üzerine deneySEL bir çalışma (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) https://acikkaynak.bilecik.edu.tr/xmlui/handle/11552/3421, Reynolds, P. J. 1999. The nature of experiment in archaeology. In Experiment and Design: Archaeological Studies in Honour of John Coles (ed. A. F. Harding). Oxford: Oxbow, pp. 156-62., S. A. Semenov, 1973, Prehistoric technology: An experimental study of the oldest tools and artefacts from traces of manufacture and wear., Coles, J. 1979. Experimental Archaeology. London: Academic Press. , Eres Z., Özdoğan E. 2012. "A New Approach in Studying the Structural Systems of Prehistoric Wooden Post Buildings: A Case Study from Aşağı Pınar in Eastern Thrace", In R. Carvais, A. Guillerme, V. Negre and J. Sakarovič (eds.), Nuts & Bolts of Construction History Culture, Technology and Society, Vol. 3. Picard: 149-156., Eres Z., Özdoğan E., Demirtaş, A., 2010. "Aşağı Pınar Açık Hava Müzesi: Yaklaşım, Uygulama Süreci ve Karşılaşılan Sorunlar / Aşağı Pınar Open-Air Museum: Concept, Implementation and Problems Encountered", TÜBA-KED 8:183-205., Karul, N., Avcı, M. B., Deveci, A., Karkıner, N., Yeşildal, N., 2010. " Bursa Aktopraklık Höyük'te Kültür Sektörünün oluşturulması: Çok Yönlü Bir Proje/ Developing Cultural Sector at the Bursa Aktopraklık Mound: A Multifaceted Project", TÜBA-KED 8:7-27., Alan K. Outram, 2018, Introduction to experimental archaeology, World Archaeology Vol. 40(1): 1-6 Experimental Archaeology, Mustafaoğlu, B. 2024, Türkiye'de yapılan deneySEL arkeoloji uygulamaları: Boncuklu Höyük'te ateş kullanımı üzerine deneySEL bir çalışma (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) https://acikkaynak.bilecik.edu.tr/xmlui/handle/11552/3421, Reynolds, P. J. 1999. The nature of experiment in archaeology. In Experiment and Design: Archaeological Studies in Honour of John Coles (ed. A. F. Harding). Oxford: Oxbow, pp. 156-62., S. A. Semenov, 1973, Prehistoric technology: An experimental study of the oldest tools and artefacts from traces of manufacture and wear., Coles, J. 1979. Experimental Archaeology. London: Academic Press. , Eres Z., Özdoğan E. 2012. "A New Approach in Studying the Structural Systems of Prehistoric Wooden Post Buildings: A Case Study from Aşağı Pınar in Eastern Thrace", In R. Carvais, A. Guillerme, V. Negre and J. Sakarovič (eds.), Nuts & Bolts of Construction History Culture, Technology and Society, Vol. 3. Picard: 149-156., Eres Z., Özdoğan E., Demirtaş, A., 2010. "Aşağı Pınar Açık Hava Müzesi: Yaklaşım, Uygulama Süreci ve Karşılaşılan Sorunlar / Aşağı Pınar Open-Air Museum: Concept, Implementation and Problems Encountered", TÜBA-KED 8:183-205., Karul, N., Avcı, M. B., Deveci, A., Karkıner, N., Yeşildal, N., 2010. " Bursa Aktopraklık Höyük'te Kültür Sektörünün oluşturulması: Çok Yönlü Bir Proje/ Developing Cultural Sector at the Bursa Aktopraklık Mound: A Multifaceted Project", TÜBA-KED 8:7-27., Alan K. Outram, 2018, Introduction to experimental archaeology, World Archaeology Vol. 40(1): 1-6 Experimental Archaeology</p>				

Hafta	Konu
1	Deneysel Arkeolojiye Giriş - Deneysel arkeolojinin tanımı ve kapsamı - Deneysel arkeolojinin tarihçesi (Semenov, Coles, Reynolds) - Deneysel arkeolojinin metodolojisi
2	Deneysel Arkeolojinin Araştırma Yöntemleri - Arkeolojik deneylerin temel prensipleri - Rekonstrüksiyon, reproduksiyon ve simülasyon kavramları - Arkeolojik malzemenin yorumlanmasında deneylerin rolü
3	Taş Alet Teknolojisi - Litik analiz ve üretim teknikleri (Yongalama, kazma, vurma teknikleri) - Paleolitik ve Neolitik dönem taş alet teknolojileri - Primat davranışları ve taş alet kullanımı
4	Kemik ve Boyunaz Alet Teknolojisi - Kemik ve boynuz malzemelerin kullanım alanları - Kemik işleme teknikleri ve üretim süreci - Deneysel arkeolojide kemik alet replikasyonu
5	Seramik Üretim Teknikleri - Tarih öncesi çömlekçilik teknikleri (elle şekillendirme, kangal yöntemi, çark yöntemi) - Keramik pişirme yöntemleri - Deneysel çömlek yapımı uygulamaları
6	Dokuma ve Tekstil Teknolojisi - Antik dokuma teknikleri - Bitkisel ve hayvansal liflerin kullanımı - Tekstil üretim zinciri ve deneysel uygulamalar
7	Seminer
8	Barınak ve Mimarî Yapı Teknikleri - Tarih öncesi barınak ve yapı teknolojileri - Kerpiç, taş ve ahşap yapı teknikleri - Deneysel mimari uygulamalar
9	Arkeolojik Kazılar ve Deneysel Arkeoloji - Arkeolojik kazılar için deneysel yöntemlerin katkıları - Bulguların değerlendirilmesi ve yorumlanması - Uygulamalı deneysel arkeoloji projeleri
10	Toplum İçin Arkeoloji ve Deneysel Arkeoloji Parkları - Deneysel arkeolojinin halk eğitimi ve müzecilikte kullanımı - Dünyada ve Türkiye'de deneysel arkeoloji merkezleri - Arkeolojik mirasın korunması ve tanıtımı
11	Genel Değerlendirme ve Uygulamalı Proje Sunumları - Deneysel arkeolojinin disiplinlerarası ilişkileri - Öğrenci projelerinin sunumu ve değerlendirmesi - Dönemin genel değerlendirmesi ve tartışmalar
12	- Öğrenci projelerinin sunumu ve değerlendirmesi
13	- Öğrenci projelerinin sunumu ve değerlendirmesi
14	- Öğrenci projelerinin sunumu ve değerlendirmesi

Program Çıktıları

- Önasya Tarihöncesi Dönemi ve Protohistorik Dönemi Hakkında Detaylı Bilgi Sahibi Olmak
- Önasya Uygarlıkları Arasında Kronolojik Bağlantıları Anlamlandırabilmek
- Edindiği Teorik Bilgiyi Analitik Şekilde Yorumlayabilmek
- Çalışmasını Bilimsel Bir Dil Kullanarak Sözlü Sunum ve Yazılı Makale Haline Getirebilmek
- Bilimsel Etik Değerlere Sahip Olmak
- Anadolu Demir Çağı Uygarlıkları Hakkında Bilgi Sahibi Olmak
- Ege Dünyası Uygarlıkları Hakkında Bilgi Sahibi Olmak
- Anadolu'nun Komşu Bölgelerle Tarihöncesi Çağlardaki İlişkileri Konusunda Bilgi Sahibi Olmak

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8
Deneysel arkeolojinin temel ilkelerini, yöntemlerini ve araştırma süreçlerini açıklayabilir.	-	-	-	-	-	-	-	-
Arkeolojik materyallerin üretim süreçlerini deneysel yöntemlerle analiz edebilir.	-	-	-	-	-	-	-	-
Geçmiş toplumların teknolojilerini ve üretim tekniklerini uygulamalı çalışmalar yoluyla yeniden oluşturabilir.	-	-	-	-	-	-	-	-
Arkeolojik verilerin yorumlanmasında deneysel arkeolojinin önemini kavrayabilir ve bilimsel araştırmalara nasıl katkı sağladığını anlayabilir.	-	-	-	-	-	-	-	-
Farklı disiplinlerle ilişkilendirerek deneysel arkeolojinin disiplinlerarası boyutlarını kavrayabilir. Deneysel arkeoloji yöntemlerini kullanarak bireysel ve grup çalışmaları yapabilir, eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerini geliştirebilir.	-	-	-	-	-	-	-	-
Ortalama Değer	-	-	-	-	-	-	-	-